

ТАЛАБАНИЙ
«ЮЗ» И

Ойбек ХАМРОҚУЛОВ:
УМРИМИЗ ДАРАХТИ
ГУЛЛАСИН...

ЎРТАДА ҲАЙРОН
БОЛА

ҲАММАНИ
ЧАЛФИТАДИГАН
«ҲАММА»

Оила Ва

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Web-site: oilavajamiat.uz

Жамият

1 (1050)-сон 4 январь 2012 йил

БУ МУҚАДДАС ВАТАНДА АЗИЗДИР ИНСОН!

Доногул ЖҲРАЕВА олган сурат.

ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАСИ

Жиззах туманида ҳукуматимиз қарорига биноан намунали лойиҳа асосида 22 та замонавий, шинам ҳовли фойдаланишга топширилди.

— Янги йил бизлар учун жуда хайрли келди, — дейди оила бекаси Сулвхон Қаршиева. — Очигини айтсам, кўп йиллардан бери шаҳарлардаги сингари барча қулайликларга эга

ҳовли-жойимиз бўлишини орзу қилардик. Мана, ниҳоят, ниятимизга етдик. Ҳалиям кўзларимга ишонмаяпман. Болаларимизни айтмайсизми, дунёга сигмай қолди. Бизга ўхшаб чекка жойларда истиқомат қилаётган одамларнинг, айниқса, қишлоқ аёлларининг манфаатларини кўзлаб, ана шундай қулай яшаш шароитларини яратиб беришда ғамхўрлик қилаётган Юртбошимизга минг раҳмат!

(Давоми 2-бетда.)

**Жиззах туманидаги Қаҳрамон қишлоғида яшовчи Тоғжиевлар хонадони
Мустаҳкам оила йилини янги уйда кутиб олди.**

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ!

«ОИЛА ВА ЖАМИЯТ» ГАЗЕТАСИ

МУСТАҲКАМ ОИЛА ЙИЛИ

муносабати билан барча профессионал ва ҳаваскор сураткашларни
ижодий беллашувга чорлайди!

«ФАРОФАТ ҚАСРИ» танловига ибратли оилалар ҳаётидан фотолавлалар, инсон умрининг энг гўзал лаҳзалари, болаликнинг ширин онлари муҳрланган суратлар қабул қилинади.

Бу ижодий беллашувнинг ўзига хослиги шундаки, сиз фотоасарларингизни йил давомида бир неча маротаба исталган вақтда, исталган микдорда юборишингиз мумкин.

Муҳими — сифат ва савия!

Гапнинг индаллосига ўтсак, мукофотлар ҳаммани қизиқтириши тайин. Совринларимиз ҳам антиқа:

Телевизори йўқларга — ТЕЛЕВИЗОР, қўл телефони сиз юрганларга — ҚЎЛ ТЕЛЕФОНИ, DVD сизларга — DVD, фотоаппарати йўқларга эса... и-я, бунакалар танловда қатнаша олмайди-ку! Яна аллақанча рағбатлантирувчи мукофотларимиз ҳам бор. Хуллас, кимга нима керак бўлса, муаммосиз!

Айтганча, ўзингиз ҳақингизда маълумот, паспорт нусхаси ва бир дона расмингизни ҳам қўшиб жўнатиш эсдан чиқмасин. Фотоасар қаҳрамонлари тўғрисида қисқача ахборот ёзиб юборсангиз-ку, нур устига нур бўларди!

«ФАРОФАТ ҚАСРИ» фотосуратлар танлови Бош Қомусимизнинг 20 йиллиги арафасида яқунланади ва... голибларга, ваъда этилганидек, совға-саломлар топширилади.

УШБУ СОНДА:

Қадрлаган қадр топади	2
Олтимиш йилки қўшқанот	3
Қайноналик қилмайдиган қайнона	3
Бола нега богчадан беади?	5
«Катта бўлгим келмаяпти»	6
Шамоллаб қолмаслик учун нима қилиш керак?	6
Улугбек Бақоев «Олмос» эгаси	7
42 ёшида бахтини топган аёл	7
Қаҳрингиз тош, меҳрингиз эса... ..	8
Қорбобонинг антиқа таширфлари	8
Тахаллус исм ҳисобланадими?	8

Манзил: Тошкент шаҳри

Амир Темур 1-тор кўчаси 2-уй. Мўлжал: Олой бозори. Индекс: 100 000.

Телефонлар: 233 28 20, 234 76 08. e-mail: oilavajamiat@sarkor.uz, oilavajamiat@mail.ru

ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Танлаб олинган лойиҳага кўра, пишиқ гишдан қурилган тўрт хонадан иборат олди айвонли, ошхонали, ваннахонали уйдаги жўмакни бурасангиз иссиқ ва совуқ суви оқиб турибди. "Зангори олов" бир зумда чой-овқатингизни ҳозирлайди. Электр нуридан атроф чарогон. Шинам меҳмонхона, катталар ва болалар учун алоҳида хоналар бор. Алоҳида иситиш тизимига эга. Мини маркет, болалар ўйингоҳи, спорт майдончаси, йўл ва йўлакларни кўзларни қувнатади.

— 2011 йили вилоятимиз бўйича ана шундай коммунал лойиҳа асосида қурилган 360 та янги уйнинг қалитлари ўз эгаларига топширилди, — дейди "Қишлоққурилишнинг" их-

тисослашган шўба инжиниринг компани-ясининг Жиззах филиали мутахассиси Илҳом Уралбоев. — "Мустаҳкам оила йили"да эса 325 та шундай уй қурилиши режалаштирилган. Демак, йил давомида яна шунча оила уйли-жойли бўлади, турмуш фаровонлиги бундан-да ошади.

— Инсон шаъни, кадр-қиммати, манфаатлари ҳамма нарсадан устун бўлган озод ва обод юрда яшаётганимдан мамнунман, — дейди биринчи гуруҳ ногирони Тиркаш Тожиев. — Имтиёзли асосларда шундай ажойиб уйга эга бўлишим, назаримда, Мустаҳкам оила йилининг ўзига хос совғаси бўлса керак!

Донотул ЖўРАЕВА,
"Оила ва жамият" мухбири.
Жиззах вилояти.

Замондошларимиз

— Онахон, марҳамат, белгиланган турдаги озиқ-овқат маҳсулотларини олиб кетишингиз мумкин, — деди хушмуомалалик билан сотувчи қиз раста ёнидаги аёлга қараб.

Йўқотган 15 нафар оилага доимий равишда ҳомийлик ёрдами кўрсатиб келади. Айниқса, ёшларимизнинг маънавий-маърифий тарбияси билан боғлиқ тадбирларда фаол қатнашиб, керакли маслаҳатларини беради.

Ўз элдошларининг фаровонлигини таъминлаш йўлида беминнат хизмат қилаётган Мукаррам опанинг оиласига Темурхўжа маҳалласи аҳлининг аксарияти ҳавас қилади. Икки нафар фарзандни воёга етказиб, тўрт нафар суюкли наби-расига парвона бўлган замондошларимиз бир кунгина дам олишга ҳам вақт тополмайди.

— Ҳозирги ёшларга бундан 20 йил аввал бир қишлоқда битта ёки иккита эски машина бўларди, бирор зарур иш билан Самарқандга борсақ, тонг саҳарда кетиб, ярим кечаси қайтиб келардик, умримиз йўлларда ўтарди, дўконларда оддий егулик нарсалар ҳам тақчил эди, десам ишонишмайди. Бугун қаранг, мустанқиллик шарофати тудайли маҳаллани қўяверинг, керак бўлса ҳар бир хонадонда биттадан машина, кўрасида мол-қўйи бор. Бозордан ҳеч нарса сотиб олмади. Кўз тегмасин, йилдан-йилга одамлар бойиб бораёпти, чиройли уйлар қуришяпти, йўллар қилишяпти. Булар, албатта, ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Ҳаммаси ҳалол ишлайман, тўғри ашайман деганлар учун яратиб берилаётган эркинлик, имкониятлар мевасида, — дейди Мукаррам опа Эшқувватова.

— Ҳой ука, сиз навбат кутиб ўтирманг, нариги бўлимга бोरинг, айтилган нарсаларни бериб юборишди, — деди тўн қийиб, белбоғ боғлаган йигитга юзланган Мукаррам опа. Сўнг секингина изох бериб қўйди: — Маъракаси бор экан. Куттираск инсофдан бўлмас...

Айни пайтда жамият қошидаги барча қулайликларга эга озиқ-овқат дўконидан 8 киши иш билан банд.

— Мукаррам Эшқувватова саховатли тадбиркорларимиздан. Ҳалол меҳнат ортидан топганини бошқалар билан баҳам қўришга одатланган, — дейди туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Зиёда Эшмуродова. — Масалан, Бўстон маҳалласидаги кам таъминланган, боқувчисини

— Ҳой ука, сиз навбат кутиб ўтирманг, нариги бўлимга бोरинг, айтилган нарсаларни бериб юборишди, — деди тўн қийиб, белбоғ боғлаган йигитга юзланган Мукаррам опа. Сўнг секингина изох бериб қўйди: — Маъракаси бор экан. Куттираск инсофдан бўлмас...

Хошим ОРЗИКУЛОВ,
"Оила ва жамият" мухбири.
Самарқанд вилояти.

ҚАДРАЛАН ҚАДР ТОПАДИ

Бахмал ая эндигина Ёқуб ака ўтирган хонага дастурхон ёзаётган пайтда дарвоза кўнғирогини жиринглаб қолди.

— Онаси, қара-чи, ким экан?

— Менман, янга, устоз уйда-милар? — деди қўлида сумка ва гул кўтарган йигит салом-аликдан сўнг.

— Келинг, Аслидинжон, ҳозиргина пиёламдаги шама айланаётвудин. Акангиз қандай меҳмон келаётган экан, деб ҳазиллашганди. Буни қаранг, сиз экансиз-да. Э, нималар кўтариб юрибсиз. Қани, ичкарига марҳамат!

— Янги йил арасидада бир йўқлаб кетайин деб келувдим.

— Умрингиздан барака топинг, ука. Пенсияга чиққан одам уйда ўтириб қолса зерикар экан. Зап келибсиз-да, одам тафтини одам олади, деганлари рост. Сиз билан маслаҳатлашадиган гаплар ҳам бор эди...

Бу — Қашқадарё вилоят

қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармаси бирлашган касаба уюшмаси кўмитаси раиси Аслидин Раҳматовнинг кундалик фаолиятдан бир лавҳа, холос. Эсида, у энди ишга келганида кўмита раиси Ёқубжон Муродов ёнига чорлаб, бу масъулиятли соҳа сирларини эринмасдан ўргатган эди. Мазкур ташкилотда хизмат қилаётган ишчи ва хизматчилар ҳамда уларнинг оила аъзоларини, айниқса, хотин-қизларни ижтимоий муҳофаза қилиш билан боғлиқ вазифаларни сидқидилдан бажаришда маслаҳатлар жуда қўл келди.

2007 йили Ёқубжон ака пенсияга чиққач, ҳамкасблари Аслидинни касаба уюшмаси раислигига сайлашди. Беш йилдири, у жамоа аъзоларининг беминнат кўмакчасига айланган. Бугунги кунда тармоқда 3680 нафарга яқин касаба уюшмаси аъзолари бўлиб, уларнинг 229

Шукур

нафарини хотин-қизлар ташкил қилади.

— Биз ҳам 2012 йилни ёруғ юз билан кутиб олдик, — дейди Аслидин Раҳматов. — Энг қувончлиси, Президентимиз ташаббуси билан янги йилнинг "Мустаҳкам оила йили" деб эълон қилинган барчамизни руҳлантириб юборди. Бу байрам чин маънода оилавий айёмлиги ҳамда болажонлар учун унутилмас онларга бойлиги билан қадрлидир. Шундай қувончли тантаналарда вилоят қўғирчоқ театрининг ижодий жамоаси томонидан Холмурод Сатторов сценарийи асосида саҳналаштирилган "Музалр садоси" эртақ томошаси кичкинтойларимизга манзур бўлди.

Вилоятнинг бошқа ҳудудларида ҳам байрам шукуҳи ҳамон давом этаётир.

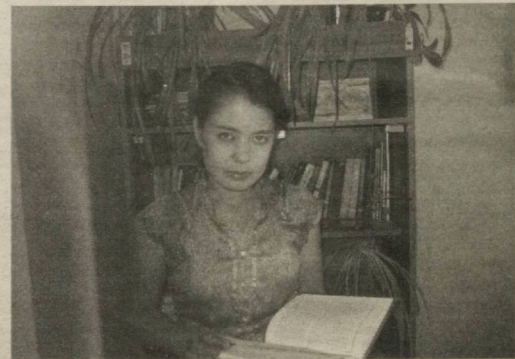
Шавкат СУЛТОНОВ,
"Оила ва жамият" мухбири.
Қашқадарё вилояти.

Баркамол авлод

ТАЛАБАНИНГ «ЮЗ»И

Талабаликнинг энг муҳим шартларидан бири — илм олиш. Айнан шу пайти у соҳага тегишли фанларни яхши ўзлаштириши баробарида дунёқарашни кенгайтириб, ҳаётдаги аниқ бир мақсадни шаклланади. Сўнгги босқичда эса тўплаган билимларини умумлаштирган ҳолда диплом ҳимоясига тайёргарлик кўради. Аксарият талабалар учун бу ҳақиқий синов даври. Сабаби, битирув малакавий иши маълум мавзудаги изланишлар мажмуи ҳисоблана-да, аммо у ҳам илмий иш. Ҳўш, бу жараённинг масъулияти, мураккабликлари нималардан иборат?

— Диплом ишининг ёзилиши айнан талабаликнинг 4-босқич пайтидан бошланиши шартмас, — дейди СамДУнинг биология факультети 4-курс талабаси Собира Шамсидинова. — Махсус фанларни 2-босқичдан бошлаб чуқур ўргана бошлаймиз. Шу даврдаёқ талаба ўзига маълум келган илмий мавзу танлаши мумкин.

— Сиз ҳам шундай йўл тутганиз, тўғрими?

— Наботот оламини чуқурроқ ўрганиши мақсадида амалиётга чиққанимизда турли ўсимликлар, уларнинг хусусиятини ўрганганимиз. Ўшанда гиёҳларнинг хилма-хил дунёсига маълиё бўлганман. Сўнг устозларимдан бирор мавзунини чуқурроқ эгаллаш учун изн сўрадим. Уларнинг тавсияси билан деярли кам ўрганилган «Самарқанд вилоятида учрайдиган лишайниклар» мавзусини танладим.

— Бундай мураккаб мавзунини танлашингиз изланишлар асосида қийинчилик туғдирмайдими?

— Бу табиий, сабаби, адабиётлар кам. Лекин шу мавзу бўйича хорижда кўплаб илмий тадқиқотлар олиб борилган. Уларда лишайникларнинг хусусиятлари, косметикада, фармацевтикада қўлланилиши хусусида талайгина фикрлар бор. Мен эса айнан вилоятимизнинг қайси ҳудудида қандай ҳолатда учраши, тарқалиш миқдори, экологиясини босқичма-босқич ўрганиб келдим. Албатта, бунда устозим, доцент Хислат Ҳайдаровнинг кўмаги катта бўлди.

— Бакалаврлик ишингизнинг амалий аҳамияти қандай?

— Йўқ, мен диплом ишим билан катта янгилик яратаман деб ўйламайман. Боиси, битирув малакавий ишга юклатилган даражага кўра мавзунини ёритишда аввал бу ҳақда билиш лозим бўлган маълумотларни ўрганишим, уларни қиёслашим керак. Илмий янгилик учун эса мавзу доирасини янада кенгайтириш талаб этилади.

— Демак, илмий ишни давом эттириш ниятингиз бор?

— Бу менинг орзум ва, насиб этса, келгусида магистратурада ўқиб, илмий изланишларини давом эттирмоқчиман.

— Бу сизга бошқа фанларни ўзлаштиришда ҳалақит бермайдими?

— Нима десам экан, бу илк қадамларим ва, умуман олганда, келгусида яхши биолог мутахассиси бўлишим учун жуда муҳим. Кимё фанидан Нурободдаги 3-умумтаълим мактабидан ўқиб юрган пайтларимдан бери олимпиадаларда иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллаганман. 2-курсдалигимдан фан олимпиадасининг республика босқичида кимё бўйича 2-ўринни қўлга киритдим. 3-босқичда эса университетнинг академик Қодир Зокиров номидаги стипендиатига сазовор бўлдим.

— Собира, сир эмаски, баъзи талабалар орасида битирув малакавий ишини бошқаларга ёздиратиш ҳолатлари ҳам учраб туради...

— Бундай ғирром йўлни танлаганлар талабаликнинг энг муҳим босқичидан беҳабар ўтади. Негаки, диплом иши мавзунини танлашдан тортиб, ёзиш, ҳимоя қилиш жараёнининг ўзи кишига қанчалик кўп изланишларни талаб этади. Энг муҳими, янгиликлардан бохабар қилади. Ўз устида ишлаш каби масъулиятли вазифаларни юклайди. Қисқа қилиб айтганда, диплом иши бу — талабанинг «юзи». Унинг ёруғ ва бенуқсон бўлиши учун ўқиб-изланишдан чарчамаслик керак.

"Оила ва жамият" мухбири
Гулрух МҲМИНОВА суҳбатлашди.
Самарқанд вилояти.

— Фуқаролар йиғини раис... Бу касбнинг белгиланган иш куни, иш вақти йўқ. Маслаҳат ёки нажот сўраб келган одамларга ҳар қандай вазиятда ҳам ёрдам кўрсатиш лозим. Бир ёқда маҳалла муаммоси, бир ёқда оила ташвиши — барини бирдай олиб бориш аёл кишига оғирлик қилмасмикин?

— Тўғри, маҳалла раиси бўлиш ўта маъсулиятли иш. Аммо ҳар доим одамларга кераклигини ҳис этиб яшаш менга ғайрат-шижоат бағишлайди. Бир неча йиллар мактабда бошлангич синф ўқитувчиси бўлиб ишлаганман. Раислик фаолиятини бошлаганимга ўн тўрт йилдан ошди. Инсон яхши кўрган иши билан машғул бўлса, қийинчиликлар ҳам сезилмас экан. Баъзида уйга боргандан кейин яна ишга қайтишга тўғри келади. Биласиз, қайнона-келин ёки эр-хотин ўртасидаги келишмовчиликлар вақтида ҳал қилинмаса, газак олиб кетади. Биз озгина сергак турмасак, бир оила осонгина пароканда бўлиши ҳеч гап эмас. Менинг телефон рақамимни кишлоқдаги каттаю кичик ёддан билади. Қўнғирок қилишса бас, қаерда бўлмай ўша оилага етиб боришга ҳаракат қиламан. Йиғинимиз таркибида учта маҳалла бор, ҳар бирида 8 нафардан комиссия аъзоси фаолият юритади. Ҳамма ишда, аввало, фаолларимизга таянамиз.

Ўзимнинг оиламга келсак, биз саккиз овишимиз. Бир ҳовлида уч келин бирга яшаган пайтларимиз бўлган. Аммо аҳил-иноқ яшаганимиз. Қайнонам раҳматли ўғилларидан ранжиса ҳам, бизнинг кўнглимизга қарарди. Шу даражага етишишимда у кишининг хизматлари катта. Тўрт фарзандимни тарбиялаш асосида олий ўқув юртини ҳам тамомладим. Чунки олим қиз болалар, айниқса, келинларнинг ўқимишли бўлишига алоҳида эътибор қаратганлар.

— Халқимизда “Кўлнинг номини балиғи, оиланинг донғини келини чиқаради” деган мақол бор. Ўзингиз ҳам икки келиннинг қайнонаси экансиз...

— Соҳибқирон бобомиз

Амир Темур келин танлаш масаласини давлат сийсати даражасигача кўтаргани маълум. Негаки, эртанги ҳаётимиз эгалари — набираларимизнинг қандай инсон бўлиб вояга етиши кўп жиҳатдан оналари тарбиясига боғлиқ. Шу боис молларимиз қиз боланинг тарбиясига алоҳида эътибор бериши бежиз эмас.

Яқинда маҳалламизнинг бир қизини қўшни маҳаллага узатгандик. Кўп ўтмай аразлаб

Ойласи тикланди. Ҳозир қайнонаси “Келиним пиширган таомларнинг таъми оғзимда қолади”, деб мақтагани-мақтаган.

Ўзимнинг ҳам келинларим бор. Мактубахонни ўғлимга танилаётганимда обдон суриштирганман. Онасини кўриб, қизини ол, дейдилар. Коммунал тўловларни баҳона қилиб, уларнинг уйига бордим. Қудам ўзимга ўхшаб ўқитувчи, мусикадан дарт берган экан. Бир вақтлар

Одамлар орасида

келиб чиқади. Шу боис ёш қайноналаримизни иш билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратамиз.

— Кўнгил кўнгилдан сув ичади, дил губорини дил олади, деган ибора сиз учун ҳаётини ширга айланиб кетган экан-да!

— Бутун умр шу ҳикматли иборатга амал қилиб келаял-

ҚАЙНОНАЛИК ҚИЛИШГА ВАҚТИМ ЙЎҚ

— дейди Тошкент вилояти Қибрай тумани
Қипчоқ ҚФЙ раиси Комилахон Тиллабоева

уйига қайтиб келибди. Фаоллар билан ўша оилага бориб суҳбатлашдик. Қуда хола келиннинг укувсизлигидан, оддий уй юмушларини ҳам бажара

дурторчи қизлар ансамблида ҳам ишлаган. Мактубахон ҳамшира бўлса-да, мусикини яхши фарқлайди. Ўзи ҳам қўшиқлар хиргойи қилиб туради.

ман. Фарзандларимга ҳам шундай яшашни ўргатаман. Ўғилларим Акмалхон, Авазхон, Аълохон қаторига Ислонхон исми яна бир ўғилни қўшганмиз. Қизим Иродахон Меҳрибонлик уйда ҳамшира бўлиб ишлайди. Уйимизга тўрт ёшли бир болани олиб келиб юрарди. Ҳаммамиз унга ўрганиб қолдик. Ўғилларим ўз укасига қарагандек муносабатда бўларди. Кўпчилик билан маслаҳатлашиб, болакайни фарзандликка олдик. Ислонхон деб исм қўйиб, фамилиямизга ўтказдик. Элу юрта ош бериб, тўй қилдик. Ҳозир кенжа-тойимиз 14 ёшда. Спортга жуда қизиқади. Акаларига ўхшаб ўқимишли, билимли йигит бўлишини истайман. Турмуш ўртоғим Алихон Тиллабоев фермер ҳўжалиги раҳбари. Бугун нимагаки эришган бўлсам, шу инсоннинг қўллаб-қувватлаши туфайли деб биланам...

олмаслигидан нолий кетди. Биз бу қиз вояга етган оилани яхши билардик, бинойидек эди. Суриштирсак, рўзгорда ҳамма юмушни она бажарар экан. Отаси “Тилаб олган қизим-ку, давримда яйраб қолсин”, деб уй ишларини ўрганишига йўл бермабди. Мана, эркаликнинг охири-оқибати ўзингизга аён. Бизнинг аралашувимиз билан ўша келин ўқув марказида сабоқ олиб, пазанда бўлиб кетди.

Мен эрталаб ишга кетганимча кеч қайтаман. Қайноналик қилишга вақтим йўқ. Келинларим ҳам оила юмушларини бажаришга, ҳам жамият ишида ишлашга бемалол вақт топишади. Айрим худбин одамларнинг “Аёл киши уйда ўтириб бола боксин, қозон қайнатсин, кир ювсин” деган асоссиз қарашларига қаршиман. Қайнона-келин ўртасидаги мо-жаро, оиладаги майда-гап-сўзлар асосан бекорчиликдан

...Ҳа, яхши маҳалла раиси фақат яхши оилалардан чиқиши шубҳасиз. Рўзгорини эпполмаган эркак ёки аёл кўпга қандай бош бўлсин, ахир?! Шу маънода Комилахон Тиллабоева каби маҳалласини ҳам ўз оиласидек кўрадиган фуқаролик йиғини раислари ҳар икки гўшани-да обод айлашга ишонасан киши.

Нигора РАҲМОНОВА,
“Оила ва жамият”
муҳбири.

ВАРАҚ — тилимизда фаол қўлланадиган “варақ” сўзининг туб илдизи “Ўзбек тилининг этимологик луғати”да изоҳланишича, асли “барг, япроқ” деган маънони билдирган.

Машхур хаттотлар катта пуллар эвазига кўчирган, ҳар бир варағига нафис безаклар ишланган бу қўлёзма китобларнинг ҳар бири бир неча минг динол туришини Бобурнинг ёнида турган Қосимбек ҳам билар эди.

Пиримкул Қодировнинг “Юлдузли туллар” романидан

ДАҲАНАКИ — тилимизда “даханаки жанг” деган ибора тез-тез ишлатилдиб туради. “Даҳанаки” сўзининг туб илдизи “оғиз”, “оғзаки” деган мазмунни билдиради. Демак, оғзаки жанжал, қаттиқ айтишиш “даханаки жанг” деган ибора билан ифодаланади.

Тўйхонанинг чекка хоналаридан бирида Жалил ака билан Собира опа ўртасида даҳанаки жанг кетарди.

Журналдан

Эшқобил ШУКУР тайёрлади

Муносабат

УЛУҒ НИЯТЛАР МЕВАСИ

Халқимизга хос ажойиб удум бор: қайси бир тўй-тантананинг боши-ю охирида ҳам ёши улуг, неварачеварали, дунё кўрган кексалардан дуо олинади. Бу энг аввало, шу заминнинг, юртининг ва қолаверса, халқнинг бахт-иқболи тўқис бўлишидан нишона. Шу маънода Юртбошимизнинг Мустаҳкам оила йили кириб келган лаҳзаларда йўллаган Янги йил табригини эшитиб, бошим осмонга етди. Айниқса, биз кексалар шаънига билдирган улуг ниятлари юрагимизга таскин бўлди. Бизга ўхшаб сал кам тўқсон ёшида ҳам бир-бирларига суяниқ бўлиб яшаётган нурунийлар мустақилликнинг, озолиқнинг қадри нақадар беқўёслигини яхши биладилар. Чунки бизлар кўп оғир, уқубатли даврларга гувоҳмиз ва тинч-осойишта, дорилмон кунлар ҳар қандай бойликлардан ҳам азизу муқаррам эканини чуқур англаймиз. Шу боис ҳам туну кун Яратгандан жаннатнонд заминимизга барқарорлик, тўқинлик, баргирек, меҳр-оқибатли халқимизга соғлиқ ва омонлик, ёшларимизга эса баркамоллик тилаймиз.

Адиба МАГЪУМОВА,
Тошкент шаҳри,
Мирзо Улуғбек тумани.

ОЛТМИШ ЙИЛКИ ҚЎШҚАНОТ

Сал кам олтмиш йилки, бир-бирига меҳрибон, суяну ва қанот бўлиб яшаб келаётган Ойшахон Тўраева ҳамда Мирсоат Эргашев ҳақида гап очилса, нафақат Шайхонтоҳур тумани, балки пойтахтимиз миқёсида ҳам энг намунали оилалардан бири сифатида эътироф этилади.

— Оллоҳга минг қатла шукур, тақдиримдан ҳеч қачон нолимайман, оддий ўқитувчилик ортидан топган ҳалол ризқ-насибамизга яраша эл орасида обрў-эътибор қозондим, — дейди педагогика фанлари номзоди, про-

фессор Ойшахон Тўраева. — Албатта, беш ўғилни тарбиялаб, вояга етказиш, олий маълумотли қилиш биз учун осон кечгани йўқ. Лекин сабру қаноат билан иродамизга суянган ҳолда, ҳамма фарзандларимиз илмли, маърифатли бўлмоғи йўлида тинмай хизмат қилдик. Бугун, қарангки, ўзимиз эл ичра ардоқда, эъзоздамыз. 14 неварам, 13 чевара атрофимизда парвона. Юзлаб шогирдлар, маҳалла-қўй, қўни-қўшинлар ҳурматимизни жойига қўйишади, чол-кампир уларни чин дилдан дуо қиламиз...

Табаррук 85 ёшни қаршилаётган бўлсалар-да, ҳамон бугунги ёшларнинг таълим-тарбияси, Оила аталмиш муқаддас оstonани ҳатлаб, катта ҳаёт сари қадам ташлаётган келин-куёвлар учун олтинга тенг маслаҳат ва йўл-йўриқлар битилган китобу қўлланмалар, мақолаларни ёзишдан толмаётган Ойша Тўраева бирор кун ҳам уйда тинч ўтиролмайди. Гоҳ ўзининг қадрдон илм маскани — Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетида илм билан машғул шогирдлари ҳузурига отланса, гоҳ қайсидир бир маҳалла ё бирон ўқув юртида ўтказиладиган учрашув — давра суҳбатига шошилаётган бўлади.

— Мамлакатимизда кенг нишонланган Конституциямизнинг 19 йиллигига бағишлаб туманимиз миқёсида ўтказилган танловда бу хонадон “Энг ибратли оила”лардан бири сифатида эътироф этилди, — дейди Шайхонтоҳур тумани ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Сурайё Пўлатова. — Бу ҳам бежиз эмас. Чунки улар ҳар жиҳатдан қўпчиликка намуна бўла олади, десам янглишмайман. Ўйлаймизки, 2012 — Мустаҳкам оила йилида маърифатпарварлик, ишбилармонлик, аҳиллик бобида ибрат олса арзийдиган бундай хонадонлар сони янада кўпаяди.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
“Оила ва жамият” муҳбири.

— Ойбек ака, сизни аксарият мухлислар Ўзбекистон халқ артисти Нуриддин Ҳамроқуловнинг фарзанди эканингиз учун эмас, ўзбек кўшиқчилиги санъатида ўзини хос йўналишга эга бўлганингиз учун кўпроқ қадрлашади, десам муболаға бўлмас. Ёки нотўғрими?

— Авваламбор, шундай саримий эътироф ва ошкора муносабат билдирганингиз учун раҳмат. Қолаверса, санъат олами ниҳоятда кенг ва, ўз навбатида, жуда шафқатсиз ҳам. Нега десангиз, бугунги тараққиёт ва рақобатга бардош берган, ўз йўлини топа олган хонанданигина мухлислар эъзозлашади. Тўғри, яширмайман, дастлаб отамга кўпроқ суяндим, билмаганларимни ўргандим, йўл-йўриқлар олдим. Таъсаввур қилинг, агар мен ҳам айримларга ўхшаб очикчасига тақлид қилганимда иккинчи Нуриддин Ҳамроқулов ҳеч қимга керак бўлмасди. У кишининг ўзлари ҳам бунни хоҳламасди. Лекин эл орасида шундай улғур мартабага эга инсоннинг ўғли эканимдан ҳар қанча фахрлансам арзийди.

— Айтинг-чи, фақат ўзингизга хос мустақил йўналишини топишингиз осон кечди-ми? Чунки айримлар бир умр бировларга тақлид қилиб ўтади...

— Аслида, биласиз, ҳозир дунёда етти миллиард одам яшаётган бўлса, шунча феъл-атвор, қарашлар мавжуд. Табиийки, санъат ҳам ана шундай сирли хилқат. Ҳеч ким бир-бирини такрорламайди, ўрнини босолмайди. Барибир қайсидир жиҳатимиз билан бошқалардан ажралиб турамиз-ку! Шахсан ўзимга келадиган бўлсак, оиламиздаги ижодий муҳит мени тарбиялади, чиниктирди. Ҳар доим отамга ҳавас қилганман, эргашганман, бу ҳам мен учун катта ҳаёт мактаби вазифасини ўтади.

— Нуриддин аканинг устозлиги мақомидаги фазилатлари таъриф бериб ўтириш шарт эмас, лекин ота сифатидаги вазифасига қандай баҳо бериш мумкин? Ё оталик меҳри устуналик қилиб ён босадиларми?

— Дадам ҳар икки жиҳатдан ҳам ниҳоятда қаттиққўл ва талабчан. Бизлар ҳеч қачон у кишидан сўроқсиз бирор иш қилмаганмиз. Доим розиликлари билан олганмиз. Тўғри, ҳаммаимизни яхши кўради, кези келганда эркалаб, рағбатлантирган. Аммо интизом, қатъиятчилик биринчи ўринда эди. Машғулотада бирор куй ё кўшиқни чиқариб бера олмасак, бир-бир ярим соат муҳлат берарди. Агар ўшанда ҳам кўнгли тўлмаса, ҳатто тарсаки еган пайтларимиз ҳам бўлган. Сен шу йўлни талладингми, жонингни қийнамасанг, бирор нимага эриша олмайсан, деган ақидани онгимизга сингдирган.

Очиги, отам санъатнинг паству баландини билган, заҳматларини тўйган инсон сифатида меннинг хонанда бўлишига қарши эди. Ўғлим, қўй, яхши-си, бошқа бирор соҳани танлай қол, ўзингнинг иш жойинг, муайян бир иш вақтинг бўлсин, деганлар. Ўшанда мактабни битираётган йилим эди. Лекин кўшиқ айтишга бўлган иштиёқ устуналик қилди, шекилли, кўнглимдаги чўғ сўнмади ва 20 ёшимда дадамнинг концерт дастуриди "Тандан оромим олган" ва "Ойбек жамолингиз

Кимдир шон-шухрат истаб, бошқа биров моддий манфаат илинжида, яна кимдир Оллоҳ берган истеъдодини намоён этмоқ умидида санъат дунёсига қадам қўяди. Лекин фақат учинчи тоифага мансуб инсонларгина эл-юрт орасида обрў топиб, меҳр-муҳаббат қозониб, мухлислар қалбидан муносиб жой олади. Энг улғу, энг азият байрам — Ватанимиз мустақиллигининг шонли 20 йиллиги арафасида Президентимиз Фармонига биноан "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист" унвонига сазовор бўлган истеъдодли хонанда Ойбек Ҳамроқулов ана шундай тақдир соҳибларидан бири, десак янглишмаймиз. Унинг маънавий ва соҳир овози, дилга яқин кўшиқлари кўпчилик шинавандалар қалбига маънавий озуқа бериб келаётди.

ОЙБЕК ҲАМРОҚУЛОВ:

УМРИМИЗ ДАРАХТИ ГУЛЛАСИН, ЯШНАСИН!

бор" деган кўшиқларимни куйлаб чиққанман. Ўшанда ҳам уларнинг фикрлари ўзгармаган.

— Демак, Нуриддин Ҳамроқуловнинг тан бериши, оқ йўл тилаши қийин кечган экан-да?

— Ишонасизми, ҳозиргача ҳам тан берганлари йўқ. Нега десангиз, уларнинг авлоди санъатга, кўшиқчиликка жуда катта мезон, ўлчамлар билан қарайди. Тўғри, отамнинг ўз йўналиши, меннинг ўз услубим бор. Баъзи жиҳатлари ўхшаб бўлиши мумкин, бироқ барибир кўшиқларимиз фарқ қилади. Аммо доим янги нарсга ёзмоқчи бўлсам, аввал уларга кўрсатиб, муносабатини сўрайман. Ҳамиша тўғри йўл-йўриқ берилади.

— Шу сулола вакили Донобек Ҳамроқуловни ҳам баъзан экран орқали кўриб қоляпмиз. Унинг кўшиқ куйлашига оилавий муҳит сабабми ёки сиз ва отангизнинг таъсирими?

— У азалдан яхшигина созанда эди, пианино ва рубоб чалиш бўйича мусикий маълумотга эга. Буни қарангки, яқин вақтгача Донобекнинг кўшиқ айтишини билмасдим. Бир гал узоқ вилоятга тўйга бордик, йўл азобини биласиз, чарчаганмиз, бироз тин олиш учун кўшни ҳовлида ўтирдик. Ансамблимиздагилар мен чикунимча икки-учта кўшиқ куйлаб турадиган бўлишди. Бир маҳал отам ижро этган кўшиқлар янграб қолса денг. Овоз ҳам ниҳоятда ўхшаш. Аввалига ҳайрон бўлдим ва ёнимдагилардан "Кўшиқни ким айтаяпти?" деб сўрасам, "Укангиз-ку, билмай-сизми?" дейишди. Менга ҳам сездирмай ўзи тайёрлаб юрган кўшиқлари бор экан, шундан кейин қайси бирини ёзиш кераклигини айтиб, маслаҳат бердим. Ҳозир унинг ҳам ўз мухлислари бор. Нима дейман, омадини берсин. Муҳими, бировга тақлид қилмасин.

— Ойбек ака, сиз ўтган асрнинг 80-, 90-йиллари санъатини яхши эслайсиз. Албатта, тараққиёт ёки талаб ва эҳтиёждан келиб чиқадиган бўлса, фарқ жуда катта. Лекин бугунги мухлислар диди, савияси бутунлай бошқача. Шу билан бирга, санъаткорлар ҳам янги даража ҳамоҳанг тарзда ижод қилишяпти. Нима деб ўйлайсиз, чин маънода халққа манзур бўладиган ижод намуналари яратилаяптими?

— Истайсизми-йўқми, ҳар бир замонанинг тан олинган ўз

овозлари, сеvimли ҳофизлари, кўшиқчилари бўлади. Буларнинг ҳаммаси биринчи навбатда мухлислар маданиятига боғлиқ. Тан олиш керак, ўша даврга мансуб санъаткорларнинг овоз имкониятлари, репертуари, матн танлаш даражаси, сахна маданияти — бизлар учун мактаб вазифасини ўтаган. Ҳозир ҳам уларнинг соҳир ово-

бўлсайдим, ёниб, жўшиб ижод қилардим, сизлар бундай кўнларнинг қадрига етинлар", деб қўйишди. Шундай экан, ша-рафли ва масъулиятли бурчи-мизни — халқимиз, мухлис-ларимиз ишончини оқлайлик!

— Шу ўринда ўз тенгдошларингиз ва кейинги авлод вакиллари ижоди ҳақида фикр-мулоҳазаларингизни

рим кўшиқчилар, деярли китоб ўқимайди, адабиётни тушун-майди. Мумтоз шеърятимиз дурдоналарининг мағзини чақа олишмайди. Бир оддий ҳақи-қатни унутмайлик, қачонки ижодкорнинг ўзи изланиб шеър танласагина, кўшиқни юраги-дан ҳис қилиб айтади ва ижод маҳсули тафти, ҳароратли бўлади.

— Биламизки, халқона кўшиқни ҳар қандай тинглов-чи беихтиёр хиргойи қилиб юради. Сизнинг ҳам ижодин-гизда шундай жонли мисол-лар бўлганми?

— Албатта, бундай воқеалар кўп бўлади. Олайлик, муҳаббат ҳақидаги кўшиқларимни тинг-лаган мухлисларнинг аксария-ти тан олиб, "Худди меннинг юрагимни кўриб тургандек куй-лабсиз-а", дея очик айтишган. Ёки тарбиявий аҳамиятга эга "Момо ер" кўшиғимнинг нақо-ратидидаги "Билмай босдим чу-молини, гуноҳига жавоб бер-дим" деган сўзларни бир бухо-ролик мухлис "Ака, шу кўшиғи-нгни эшитганимдан бери оёғимнинг тагига қараб юради-ган бўлдим", деганди. Ижод маҳсулини ҳамма ўз қаричи би-лан ўлчади, тушунади. Аммо кўшиқ орқали бирор кўнгилга заррача бўлса-да, эзгулик уруғи сочилса, бу, шубҳасиз, санъаткорнинг ютуғидир.

— Турмуш ўртоғингиз, фарзандларингизнинг санъ-атга, шахсан сизнинг ижо-дингизга муносабати қан-дай?

— Умр йўлдошим Гулсара-хон мутахассислиги бўйича физик. Қизим Диёрахон Тош-кент давлат тўқимачилик ва енгил саноат институтининг магистратурасида ўқияпти. Улар жуда талабчан, яхши кўшиқни танлаб эшитишади. Меннинг ижодимга ҳам муноса-бати жиддий. Ўғлим Ҳумоюн эса Ҳамроқуловлар сулоласи-нинг учинчи авлоди сифатида кўшиқчиликка ихлосманд. Ово-зи ёмон эмас, ўз устида қаттиқ ишласа, йўлиманки, йўлини топиб кетади.

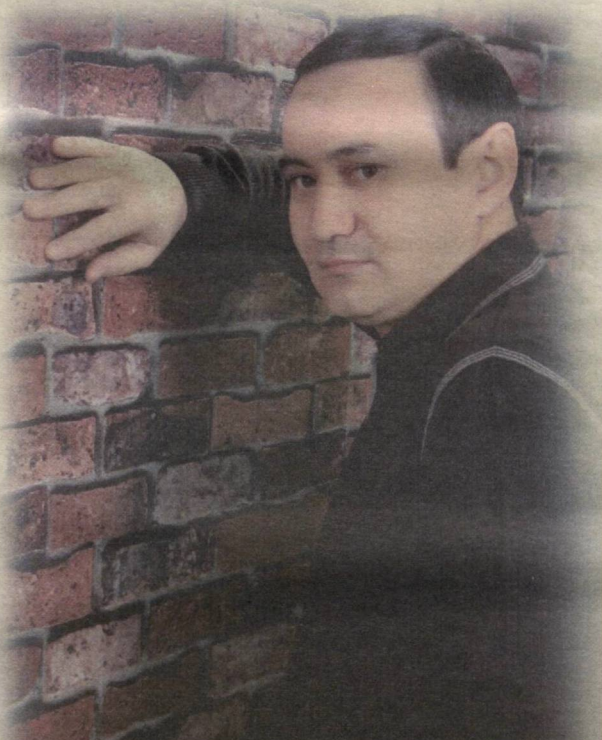
— Сиз билан янги 2012 — Мустақкам оила йили осто-насида дийдорлашиб туриб-миз. Тарих саҳифасига би-тилган 2011 йилдан розими-сиз? Халқимизга байрам ти-лакларингиз.

— Нима десам экан, иста-йимизми-йўқми, умримиз дарах-тидан бир йил узилиб кетди. Одамзотнинг феъл қизик-да, хайрлашаётган йил сўнгига ҳам, келаётган йил арафасида ҳам чуқур ўйга толади. Ҳўш, ўтган йилда нималарга эриш-дим-у, нимага берибди? Кувонч-армонларимнинг ўлчо-ви бормикан? Ва табиийки, янги йил оstonасида эса яна ёруғ ниятлар, орзуларни кўнгилга тугамиз: бу йил менга неларни ваъда қилаётди?

Ҳар қандай ҳолатда ҳам но-шукрлик қилиш ярашмайди. Ўзим ҳам доим ўтган умрим, кунлару лаҳзаларимдан мин-натдор бўлишга одатланган-ман.

Юртбошимиз ташаббуси билан 2012 йил "Мустақкам оила йили" деб номланди. Шундай экан, ҳар бир оилга хотиржаилик, янги йилда тур-муш қуришни ният қилган ёшларга эса бахтли-саодатли умр йўллари насиб этишини чин юракдан тилайман!

"Оила ва жамият" муҳбири
Шаҳноза РОФИЕВА
сўхбатлашди.

Маълумотларга қараганда, болалар ва қарияларга қараш дунёдаги энг қийин касблардан экан. Негаки, бу соҳада ишлаш учун, аввало, характер шунга мос бўлиши керак. Болаларнинг инжиқлик ва хархашалари баъзида ҳатто ота-онасига ҳам ёқмайди-ю, етти ёт бегонага-ку икки қарра малол келиши табиий. Кичкинтойлар қалбига йўл топиш учун эса **УЛАРНИ ЯХШИ КЎРИШ ШАРТ!** Бусиз тарбиячи намунали педагог бўлолмайди...

Аслида, ушбу фикрлар ҳеч кимда эътироз уйғотмайди, ҳатто сизу биз учун ҳеч бир янгилиги ҳам йўқ. Аммо кунда-кунора болангиз боғчага бормайман деб жанжал қилиб қолади, маҳалла-қўйда эса фарзандларининг тарбиячиларидан нолийдиганларга дуч келасиз. Хўш, нима деб ўйлайсиз: муаммо қаерда?

Хозирги кунда республика-мизда 5125 та мактабгача таълим муассасаси фаолият юр-тади. Шулardan 4893 таси дав-лат тасарруфда бўлиб, 540260 нафар болани қамраб олади. Хусусий боғчалар билан қўшиб ҳисоблаганда, 543015 нафар кичкинтой МТМга қатнайди. Албатта, барчамиз биламизки, уй боласи билан боғча боласи орасида фарқ катта бўлади. Тарбия маскан-ларида фарзанд-ларимиз кўпга қўшилиб, жамо-ада ўзини тутишни, бошқалар билан муомалани ўрганади, нутқи ривожланади. Қолаверса, МТМда ўғил-қизларга бошлан-гич таълимнинг бирламчи ун-сурлари ўргатилиб, мактабга тайёрланади.

Манзура Махмудова, ҳисобчи:

— Ўғлим бир ярим ёшидан бери боғчага қатнайди. У тар-биячи опаларидан хурсанд, эр-талаблари уйда қоламан деб ҳеч жанжал қилмайди. Мен ҳам боламни ишончли қўлларга қолдириб, кўнглим тинчиб, кун бўйи хотиржам ишлайман. Уйга қайтишда ўғлимни соғ-омон, озода ҳолда қўриб, тарбиячи-ларнинг очик чеҳра билан кут-иб олганидан дилим қувнайди. Улугбегим боғчада ўзбек, ин-глиз, рус тилларида санашни, шеър ва кўшиқлар айтишни, эртак сўзлаб беришни ўрган-ган. Ўзим уйда унга кўп вақт аж-рата олмаيمان. Бу бўлиқни тарбиячилари тўлдирётгани-дан миннатдорман.

Зарифа Ниёзова, шифокор:

— Қизим уч ёшда. Аввалига ҳар кун боғчага бормайман деб хархаша қиларди. Кейин-чалик анча кўнликди, шекилли, ҳозир кўпам қаршилик кўрсат-маяпти. Бир кун уни боғчадан олиб қайтаётсам, "Ойижон, тез-тез юрайлик, хожатга бормоқ-чиман", деб қолди. "Шуни боя

айтмайсанми?" десам, жавоби ғалати бўлди: "Боғча опам ҳозир ойинг келади, уйга бо-риб... чиқарсан деди". Эртаси-га ўша тарбиячига учрашдим. Ҳали анча ёш экан, энди колле-жни битирган. Унга болани ёзилишдан қайтариш ёмон оқибатларга олиб келишини,

Хотин-қизларимиз жамият-да фаоллашгани боис эндилик-да ҳам барча мактабгача таълим МТМлар зиммасига тушмоқда. Айни шундай вазиятда тарбия-чилар оналарнинг энг ақин ёрдамчисига айланиб бора-япти. Афсуски, сал аввалги суҳ-батдошимиз айтганидек, баъ-зи дилхираликлар ҳам ота-она-лар хотиржамлигини ўғирлаб, ҳам болалар мактабгача таълим тизими ходимларининг юзини шувут қилиб қўймоқда. Тўғри, болаларнинг боғчага боришдан бош тортиши фақатгина тарбиячилар туфайли эмас. Бунинг бошқа сабаблари ҳам бўлиши табиий... Яхшиси, бе-восита соҳа вакилларига юзла-ниб, уларнинг ушбу вазиятга муносабатини сўрайлик.

Дилбар Шоева, Термиз шаҳридаги 28-сонли МТМ ҳамшираси:

— Болалар боғчада кунни махсус тартиб асосида ўтказ-ди. Кун турли хил машғулотлар ва гимнастика билан бошлана-ди. Вақтида овқатланиб, вақти-да ухлайдилар. Мусиқа, рақс, расм, рус ва инглиз тили тўга-рақлари қатнашишади. Аксин-ча, уйда эса эркин юради. Хоҳ-лаган вақтда хоҳлаган нарсаси-ни қилиши, ейиши мумкин. Шу

боис болаларнинг боғчага ўрга-ниши бошида қийин кечади. Аслида, кичкинтойлар кўпинча овқат вақти ва уйку маҳали ин-жиқланади. "Бу овқатни емай-ман" ёки "Ухламайман" деб хар-хаша қилади. Тарбиячиларнинг режа асосидаги талаби эса уйи-да эрка ўсган болага ёқмайди.

Бу ҳолат вақтинча, албатта. Ота-оналар боғча опалардан шуб-ҳаланмасдан озгина чидашса, узғоғ билан бир ойда бола тар-тиб-интизомга кўникиб, ҳамма-си изига тушиб кетади. Табиий-ки, бундай нозик паллада тар-биячилар ҳам хушмуомалалик билан муносабатда бўлиши ло-зим. Шунда фарзандларимиз дилида боғча ҳақида ёмон та-ассурот қолмайди.

Ноила Турдиева, Тошкентдаги 569-сонли МТМ мудир:

— Шу соҳада 32 йилдан буён ишлаб келаямман. Кейинги йилларда ҳукуматимиз томони-дан таълим тизимига катта эътибор берилиб, МТМларнинг моддий-техник базаси мустаҳ-камланмоқда. Бизнинг боғчада ҳам шарт-шароитлар жуда яхши.

Ота-оналар билан тарбия-чилар ўртасидаги келишмовчи-ликлар кўпинча кичик ёшдаги гуруҳлар туфайли юз беради. Чунки тили энди чиқаётган бо-лангиз нима хоҳлаётганини боғча опаси тугул, ўзининг она-си ҳам тушуниши мушкул-ку! Одатда, ўқини энди тугатиб иш бошлаган ёш тарбиячилар устидан кўп шикоят тушади. Негаки, мутахассислиги педа-гог бўлишнинг ўзи ҳеч нарсани ҳал этмайди. Айнан тарбиячи бўлиб туғилиш керак. Янги хо-димларимиз икки кунда "Вой, бу иш жудаюқ қийин экан, бо-лаларнинг шовқини менга

Мулоҳаза

ЎРТАДА ҲАЙРОН БОЛА...

ёҳуд фарзандингиз нима учун боғчага бормайман дейди?

ёқмаяпти. Ҳеч бири гапимга қулоқ солмайди!" дейди. Катта тажрибага эга тарбиячилар эса боланинг кўзига бир қараган-даёқ, нима хоҳлаётганини би-либ олади. Шу боис биз энди-гина иш бошлаганларни 25-30 йиллик иш тажрибасига эга хо-димларга бириктириб қўямиз. Яна, болаларнинг исм-фамили-ясини, кимлигини бирма-бир би-лишни барчадан талаб қила-миз.

...Ишдан қайтаётганимда ҳовлиси ранг-баранг гулларга бурканган, майдончаси эртак қаҳрамонлари ва аргимчоғу нарвончаларга тўла МТМ ёни-дан ўтишимга тўғри келади. Бир кун икки боласини етак-лаб кетаётган аёлнинг бепи-сандларча "Боғча опаларинг ёмон, оғзига келганини айтаверди, уларга қулоқ солманглр", де-ганини эшитиб ҳайрон қолдим. Аслида, ушбу мақолани ёзи-шимга ҳам ўша воқеа сабаб бўлган. Ахир, ёш болалар энг аввало ота-онасига, кейин эса боғча опаси ва ўқитувчиларига интилиб улғаяди. Кичкинтой-ларнинг идеалини бу тарзда бузиш яхшиликка олиб бормай-ди, албатта. Оқибатда, катта-ларга ишонмай қўйиши, улар-га нисбатан хурмати сўниши, гапга кирмайдиган бўлиб қо-лиши мумкин.

Саида Нарзиева, тарбиячи:

— Ўн йилдан буён шу касб-

нинг нонини еяпман. Ўтган вақт ичида ҳар хил тарбиячилар би-лан ишладим, турли хил феъл-а-творли ота-оналар билан му-лоқотда бўлдим. Хулосам шуки, меҳр кўргизмай, меҳр талаб этиб бўлмайди. Ҳатто ишона-сизми, боғчадаги тарбиячи опасини ўзининг онасидан ҳам яхши кўрадиган болаларни кўрганман...

Баъзан боғча билан хайр-лашув байрами ўтказсак, ота-оналар ҳам келишади. Болалар роса тайёрланиб, шеър ва қўшиқлар айтади, рақс ва сах-на кўринишлари ижро этади. Ана шундай тadbирлардан би-рига Зариф деган боланинг онаси икки ойлик чақалоғи би-лан келса бўладими? Аксига олиб, гўдак тинмай йиғлайди, она эса унга қарашдан ортмай-ди. Зарифжоннинг икки кўзи шу ёқда, руҳи тушиб кетгани учун ёдлаган шеърини ҳам яхши ай-толмади. Ахир, ойисидан дал-да кутган эди-да. Айтмоқчиман-ки, яхши тарбиянинг олтин қойдаси — эътибор! Бу ота-она-ларга ҳам, тарбиячиларга ҳам тегишли. Ҳар икки томон қанча иноқ бўлса, бир-бирини тушун-са, фарзандларимизга шунча яхши-да. Кимга ишонишни бил-масдан ўртада сарсон бўлиб юришмайди, ҳаёли ҳар хил нар-сага бўлинмайди.

Ҳа, тарбиячи таъкидлагани-дек, муҳими — эътибор, бола шахсига ҳурмат! Албатта, гуруч қурмасиз бўлмаганидек, ноқо-бил тарбиячилар ҳам, нобот ота-оналар ҳам топилади. Ле-кин катталарнинг айби билан болаларимизнинг кўнгли ўқсик бўлиб қолмасин!

Гулноза БОБОЕВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига тақлиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.	Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой, Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.	Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил бола-лар учун).
Аёллар костюм-шим, плаш-пальто — 1-2 ой.	Қаштачилик — 3 ой (машинкада вы-шивка).
Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиб, 2 ойи амалиёт.	Тикувчилик — 2-3 ой.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёт-ни билан).	Инглиз тили — 3 ой.
Тиббий массааж — 2 ой. Нугтали — 1 ой.	Рус тили — 3 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.	Бисер, янги мунчоқ тикиш — 2 ой.
Пишириқлар олий курси — 1 ой.	Сунъий гўл ясаш — 1-2 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.	Компьютер сабоқлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.	Интернет — 1 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.	
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.	

Барчаси амалиёти билан

Ётоқхона мавжуд.

Ўқиниш тугатганларга

ДИПЛОМ берилади.

Манзил: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. Мўлжал: Юнусобод дехқон бозори ёрқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

Филиал манзили: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси, 4-уй 40-хона, Мўлжал: Қўйлик киним бозори рўпарасида.

Тел: (8371) 295-97-82, +99897 785-90-30 (кундузи)

«ZENH-SHANS»

нодавлат таълим муассасаси

Абитуриентларни олий ўқув юртиларига ўқишга кириш учун қуйи-даги фанлар бўйича тайёрлайди: кимё, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, тарих, инглиз, рус ва немис тили. Маишулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарсқилар муаллифлари олиб боради.

Мария директорининг юқори даражадаи сифатига кафолат беради. Назарий ва амалий машғулотлар махсус чуқурлаштирилган дасту-рлар асосида ҳамда «Ахборотномалар, имтиҳон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафта-сига 3 марта 2 соатдан да-вре жадалга киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Маишулотлар сентябрь ойидан 1 августгача — 11 ой давом эта-ди. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Охириги беш йилликда абитуриентларимиз 85-90% ўқишга қабул қилинди.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус, инглиз ва немис тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 хаватли бинонинг 1-қавати).

Мўлжал: Юнусобод, «Универсам» бекати, Юнусобод дехқон бозори қаршисида, «Ўқтамхон» ёнида.

ТЕЛЕФОНЛАР: 3(371) 221-35-56, 221-86-09.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Хурматли тоғажонимиз
Мухаммадхон ака Абдурахимов!

Сизни кўтлуг 54 ёшингиз билан чин юракдан табриклаймиз. Сизга узок умр сиаҳат-саломатлик тилаб

жиянларингиз Султон,
Шахноза, Ёқубжон,
Нигора Абдулазизовлар

Билиб қўйган яхши

Музлаган гўштни совуқ сувга солиб пиширманг, негаки, аста-секин иссиқ ўтган гўштда витаминлар йўқолиб бо-ради. Таъми қолмайди. Қайнаб турган сувда пиширинг.

Тозаланган балиқни иссиқ сувга ботириб олсангиз, тағачалари осон-роқ қўчади.

Бодринг, редиска ва янги сабзавот-ларни арчмай истеъмол қилинса, тез ҳазм бўлади ва фойдали.

Бир замонлар, ҳу-у ўтган асрнинг етмишинчи йилларида уйдан ўқишга ёки ишга чиқиб кетаётган қизларга оналари: "Қизим, бошланг юрма, рўмонингни ўраб ол", дейишарди. Ваҳоланки, улар енгил ҳам, эаги ҳам ҳам ўйлаб, тўпикларига бекитиб турадиган лозимда юришарди. Ўша давр учун рўмонсиз юриш халқнинг наздида мисоли шаққоқлик саналарди. Ўша содда қизлар эса: "Онажон, бошланг юрсан нима қипти? Ахир, ХАММА шундай юрибди-ку!" дейишарди. Бу гапдан оғринган оналар: "Ҳе-е, ўша ХАММАНг ҳам бор бўлсин", деб қўйишарди. Чунки оналар бундай юришнинг яхши эмаслигини билишарди. Оталар ҳам кап-катта бўлиб, балогатга етиб қолган қизларига бундай гаплари оналари орқали айтирарди. Қизлар ёшлиқларида бориб, ота ва онасининг танбеҳларига қўп ҳам эътибор беравермас эди. Ўзи билан ўзи қолганда эса: "Жудаям ноинсофлик билан кийинаётганим йўқ-ку, ота-онамга ҳам хайронман?! Телевизорда кўрсатаётган анави ярим-яланғочлардан Худо сакласин. Улардай кийинишдан ҳазар қиламан. Мен ор-номусли қизман!" деб ўзини юпатишга ҳаракат қиларди.

Орада аср алмашиб, янги асрда ўзлари ҳам кап-катта она бўлиб қолган ўша қизлар бугунги кунда фарзандларининг кийинишдан хайрону лол. "Ҳу-ўв она қизим, бу юришинг нима-си? Киз болага ўшаб тўзукроқ кийинсанг бўлмайди-ми? Бир қараса — тор кийинсан, бир қараса — ўғил болалардай кийинсан, елканг очик, сонинг етмагандай, қорнинг ҳам очик-сочик! Инсоф борми сенларда, ўзи? Отанг шундай кийингани учун кеч мени роса сўқди. Кел, қизим, ҳаё ва инсофни қаттиқ ушла, бизларни уялтириб қўйма, ҳўпми?! Нима учун бунақа кийиниб юришини ўзи ҳам тушунайидиган содда қиз эса: "Онажон, менга нима дейсиз? ХАММА шундай кийиняпти-ку, битта менми? Элдан чиқиб кетаётганим йўқ, ахир!" деб, ўзича ноҳақ эмаслигини

исботлашга ҳаракат қилади. Ўзи билан ўзи қолганда эса: "Ота-онамга хайронман, ҳадеб уришгани уришган, ХАММАНг ёмони бўлаётганим йўқ-ку! Мендан беш бадтар, минг бадтар ёмонлар бор, ана кўчага чиқиб қарашсин. Баъзи қизларга ўшаб модель бўламан деб, пул ишлайман деб кийимли-кийимсиз суратга тушаётган бўлмасам, тавба!?"

Энди, бу авлод қизлари келажакда ўз дилбандларини нима деб уришаркин?! "Қизим, ёнингдаги йигит билан фарқларинг қолмабди-ку, бу кетишда сенларга Худонинг ўзи инсоф берсин-да, тагин отанг билан мени шарманда қилиб юрма!" дейишармикин?! Ё "Бой мижозларни кўлдан чиқарма, пули йўқлар ҳамма жойда топилаверади, тезроқ битта уй билан битта машина ишлаб олсанг,

ХАММАНИ ЧАЛҒИТАДИГАН "ХАММА"

яхши бўларди. Мабодо яланғоч бўлиб киногами, журналгами суратга тушишга таклиф қилинса, арзон пулга рози бўлиб юрма тагин. Илоҳи бўлса, кичкина ролга эмас, бош ролга тушгин. Чиройинг ҳеч кимникидан кам эмас. Яшаш учун кураш, рақобат замони, бўш келма! дермикин?! Бундай пировард натижалар келиб чиқилган Худо асрасин!

Бечора ота-она, доим болам деб балогат дучор бўладиган қалон. Уларнинг кўнгиллари болаларида, болаларининг кўнгилчалари ўз "далачалари"да.

Агар ўша болалар ўзларининг "ХАММА шундай қилаяпти-ку! ХАММА олаяпти-ку! ХАММА шунақа юрибди-ку, нима бўпти?!" деган ваз-қарсонлари билан ота-оналарининг раъйларига қарши бораётганларини, бу ишлари яхши эмаслигини билганларида эди, "ХАММА" билан биргаликда жарга ташлаш учун унчалик ҳам интилишмаган, қизиқишмаган

бўлармиди? Чунки "ХАММА" шундай-ку, деб рўқач қилаётган гаплари асл ҳақиқат эмаслигини уларнинг ўзлари ҳам билишарди. Масалан, "ХАММАНинг телефони бор, менга ҳам олиб бериң", деса, бу ёппасига ҳамманинг телефони борлигини

билдирмайди. "ХАММА келин-куёвлар "Лимузин"да сайр қилишяпти, менинг тўйим ҳам шундай бўлиши керак, ҳеч кимдан кам жойим йўқ", деса, бу ёлгон гап бўлади. Чунки бунақа "ароба"да тўйи бўлаётганлар умумий келин-куёвларнинг юздан бирини ҳам ташкил қилмайди. "ХАММА тўйидан кейин "асал ойи"ни ўтказиш учун ўки бу мамлакатга бориб келяпти, мен ҳам бормасам бўлмайди", деса, бу энди энг катта ёлгон ҳисобланади. Чунки бунақа сафарга чиқаётганлар ҳам мингтадан битта ёки иккита бўлса бордир.

Агар фарзанд: "ХАММА ўқишга машинада бориб, машинада қайтаяпти, мен ҳам ўшалардай бўлгим келади", деса, унга айтиш керакики: "Боланинг, бу гапинг ҳақиқат эмас-ку! Ёлгон гапирини кимдан ўргангансан? Агар гапинг рост бўлса, автобусу маршрутчаларда, метрода, кўчалару йўлчаларда сумка

қўтарган талабалар ва ўқувчиларни кўрмаган бўлардинг. Оёғинг бориға шукр қилгин, ҳали ҳаётинг олдинда. Худо хоҳласа, ҳаммасини кўрасан, сабр қил..."

Қачонки, бирор хайрли иш қилишга ота-онанинг розилиги

ёки ёрдами керак бўлиб қолса, бу амал халқ ичида қўп ҳам омаलाшиб кетмаган бўлса-да, "ҳамма" сўзини ишлатса маъқул бўлади. Чунки бунда яхшиликка далолат қилиш, интилиш бор. Масалан, "ҳамма, ичкиликсиз тўй қилипти, тинчгина, уруш-жанжалсиз, меҳмону мезмари бон бир-бирининг ҳурматини жойига қўяди, бизнинг тўйимиз ҳам шундай бўлса, дедим?!" Бундай фикр айтадиган фарзандларни қўллаб-қувватлаш керак. Агарки, ичкиликсиз тўйлар сони жуда оз бўлса-да. Эркагу аёлли аралаш-қуралаш қилиб, беҳаё дискотекаларда-гидек рақслар ташкил қилинаётган тўйлардан безган одамлар эркаклар ва аёллар алоҳида зиёфат қилинадиган тўйлар ўтказишмоқда, бизнинг тўйимиз ҳам шундай бўла қолсин", деган таклиф ташланса ҳам, уни бирдан рад қилмаслик керак. Балки шўролар давридан мерос бўлиб келаётган бунақа базиларни замонага мослаб,

Мушоҳада

ақли ота-боболаримиз биздан ранжимайдиган шаклларда уюштиришимиз лозим бўлар. Ҳам ихчам, ҳам ҳаражати оз, ҳам ошқора беҳаёлик содир қилинмайди, тўйга борганлар ҳам, уларнинг оила аъзолари ҳам хотиржам бўлишади.

Аммо баъзи ёмон амалларни "қасб" қилиб олган инсонлар ҳам бўлади, уларга бу ишлари яхши эмаслиги ҳақида гапирилса, "ХАММА қияпти, мен ҳам элга эргашяпман", деб қўйишади. Ўғрилари дунёқарашини ҳақида Абдулла Қаҳҳор топиб айтган: "Ўғри ҳаммани ўғри деб ўйлайди".

Шунингдек, пора олиш ва бериш билан шугулланадиганлар "Сиз чўзиб турсангиз, сизга ҳам чўзиб туришади" деган қоидаларини қайта-қайта такрорлашади. Бу гаплари билан гўё "Ҳаётнинг қонунини шундай, бу-сиз яшаб бўлмайди", дегандек бўлишади. Инчунин, тарозидан уриб қолишни одат қилганлар ҳам ўзларини "ХАММА"нинг паноҳига уришади: "Шундай қилмасан, тирикчилик ўтиши қийин", дейишади. Ва ҳоказо. Шу тариха ҳамятда қингирликлар қўпайиб кетади, натижада, "ХАММА" ёмон бўлиб қолади. Кейин эса "Афандининг гапи тўғри: "Бу дунёда ҳамма ўғри" деган фикр айланаверади. Бироқ бу тўғри гап эмас. Фақат бузук ишларини тўзук иш қилиб қўрсатмоқчи бўлганларгина шундай ғирромлик йўлини тутишади.

Минг бир ҳикмат билан айтилган мана бу ҳадиси шариф инсониятни тўғри бўлишга ундайди: "Кимки "Одамлар бузилиб кетди" деса, аввало унинг ўзи бузилган".

Бахтиёр МУҲАММАДАМИН

"КАТТА БЎЛГИМ КЕЛМАЯПТИ"

Биринчи синфда дарс ўтаётган Руқия опа ўқувчиларга савол берди:

— Катта бўлсангиз ким бўлмоқчисиз?

Табиийки, болалар бир-бирларига гал бермай касблар ҳақида қучурлай кетишди. Орқа парталардан бирида ўтирган озгин болакай негадир суҳбатга қўшилмас, бир нуқтага тикилганга ўйланб ўтирарди.

— Ҳўш, Баҳромжон, қани, сен ким бўлмоқчисан? — ўқитувчи уни суҳбатга тортмоқчи бўлди.

— Устоз, мен... катта бўлгим келмаяпти, — эшитилар-эшитилмас жавоб берди бола.

— Нега ундай дейсан, ўғлим?

— Таҳрибали муаллима боланинг қалбини қандайдир дард кемираётганини сезиб, уни ортқ сўроққа тутмади. Негаки, Баҳромжоннинг товуши қалтираб, йиғламсираб чиқарди.

Дарс тугади. Руқия опа болаларга жавоб бериб, Баҳромжонни олиб қолди.

— Қани, ўғлим, бу ёққа кел-чи, нима бўлди сенга, ё бирор еринг оғрияптими?

— Йўқ, — Баҳромжон ийманганча дераза томонга ўғирлиди.

Руқия опа у ёқдан-бу ёқдан гапириб, боланинг қайфиятини бироз кўтарди. Сўнгра секингина саволга тутди:

— Нега катта бўлгинг келмайди, бо-

лам?

Баҳром саволни эшитиб, нималардир ёдига тушди, шекилли, чукр хўрсинди. Бир зумда аввалги кайфиятидан асар ҳам қолмай, маъусланди. Кейин бор журъатини тўплаб, хўрсиниқ аралаш деди:

— Катталар ёмон, устоз! Фақат сиз эмас, бошқаларни айтаяпман.

— Кимларни назарда тутяпсан, очирок гапирсанг-чи?

— Дадам, ойим, бувим...

— Вой, нега ундай дейсан, уларнинг ҳаммаси яхши-ку?

— Сиз билмайсиз-да, устоз. Ойим билан бувим ҳар кунни уришишди. Дадам бўлса ичиб келиб ойимни уради... Бола бошқа сўзлаб олмади. Томоғига тиклган аччиқ йиғини тўхтатолмай ҳўнграб юборди.

Бу ҳолат кеча ёки бугун юзага келмаган. Устоз сездик, оиладаги муҳит бузилган. Бу эса эндигина улғайиб келаётган ўсмирга ёмон таъсир кўрсатапти. Боланинг руҳи синган, ўзига ишончи йўқолиб, умидсизликка тушиб қолган. Унинг тез-тез касал бўлиб дарслардан қолиб кетиши, ранглар чехрасининг доимо тунд юриши сабаби шунда эди...

Бегуноҳ бола қаршисида ўзини гуноҳкор ҳис қилган Руқия опа унга қандай ёрдам бериш ҳақида ўйлаб кетди...

Эртаси кунёқ дарсдан чиқиб, тўғри Баҳромларниқига борди. Онаси ҳали

Нима дейсиз?

ишдан қайтмаган экан. Бувиси билан анча вақт гаплашиб ўтирди, неварасиди салбий ўзгаришлар ҳақида атайлаб гапирмади, оиладаги муҳитни билгиси келди. Онаҳон анча бамаъни, кўпни кўрган аёл экан. Лекин сездик, эр-хотин ўртасида анча-мунча муаммолар йиғилиб қолган, шунинг учун ҳам кунора уйда жанжал қиқиб, боланинг одоб-ахлоқи ва ўқишига ҳам ёмон таъсир кўрсатаётганини аниқ эди.

Устоз шу кунни ўз ўқувчисининг ота-онаси билан ҳам обдон гаплашди. Отасининг сал кайфи бўлса-да, лекин Руқия опани маҳаллада ҳамма ҳурмат қилишини билгани учун миқ этмай, ҳамма гап-сўзларни эшитди. Охири онаҳон мулоқотга нуқта қўйди:

— Сингилм, аввало сизга минг раҳмат. Нега десангиз, кўпчилик илоҳий бориҳа жанжалли хонадонларга аралашгани келмайди ва ўз ўқувчисининг тақдири билан деярли қизиқмайди. Шу бугундан бошлаб, шаҳсан менинг ўзим неварам билан шугулланаман. Ўғлим билан келинимга сизнинг келишингизнинг ўзи сабоқ бўлиши керак...

Орадан бир ҳафта ўтди. Руқия опа Баҳромжоннинг кундалигини секин ва рақлади. Деярли тўрт баҳоси йўқ, ҳаммаси беш. Шу пайтгача ота-онасининг имзоси кўринмасди, энди эса, "Руқия опа, минг раҳмат сизга" деган ёзув турарди...

Барнохон ХАЙДАРОВА

Сўҳбат

ШАМОЛЛАБ ҚОЛДИНГИЗ...

Ҳозир айна қиш чилласи. Бундай пайтда аҳоли ўртасида ўткир респираторли касалликлар, айниқса, грипп — шамоллаш билан боғлиқ хасталиклар қўпаяди. Уларнинг олдини олиш учун қуйидаги оддийгина тавсияларга эътибор беришингизни сўраймиз:

1. Уйингиз ва иш жойингиздаги хоналарни тез-тез шамоллатиб туринг. Шунда ҳаводаги вируслар оқими камаяди.
2. Шамоллаб қолдингиз: тумов, йўтал қийнапти, бошингиз оғриб, лоҳас бўляпсиз, иситмангиз чиқяпти. Зудлик билан ётиб, ўз билганингизча муолажалар қилмасдан шифокор чакринг. Имкони бўлса жамоат жойларига борманг.

3. Оила аъзоларингиздан бирортаси гриппга чалинган бўлса, шу куннинг ўзидаёқ беморга алоҳида хона, сочиқ, ушда-товоқ ажратинг ва никоб кийдинг.

4. Гриппга чалинган киши овқатланиш тартибига қатъий риоя қилиш керак. Дастурхонда витаминга бой सबзавот ва мевалар бўлишга эътибор қаратинг. Пиёз ва саримсоқ истеъмол қилиб туринг.

5. Агар бурнингиз қуриётгани сезилса, ҳар кунни бурун ичини ўсимликлар (мойчечак, баргизуб, ялғиз, жуқа гули, қалина барги) қайнатмаси билан чийиб турсангиз даво бўлади.

МОХИНУР ТАЙЁРЛАДИ.

СПОРТ... СПОРТ... СПОРТ...

БОКСЧИЛАРИМИЗ БИРИНЧИ

Покистоннинг Исломобод шаҳрида бокс бўйича ўтказилган нуфузли халқаро турнирда Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари олти олтин, уч кумуш, икки бронза — жами ўн бир медаль жамғариб, спорт мухлислари учун Янги йилга муносиб совга тайёрлади.

Турнирда дунёнинг йигирмага яқин мамлакатидан 130 нафардан зиёд энг мохир чарм қўлқоп усталари ўн вазн тоифасида ғолиблик учун куч синашди.

Жаҳон чемпионати бронза медал совриндори Элшод Расулов суриялик Манаф Асаадни 20:10, АИБА президенти куботи соҳиби Орузбек Шоимов суриялик Вессам Саламани 19:15 ҳисобида мағлубиятга учратиб, шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди. Икки карра Ўзбекистон чемпиони Фазлiddин Ғоибназаровнинг рақиб — Айрин Исметов финал баҳсида иштирок этиш учун рингга чиқмагани туфайли олтин медал ҳамюртимизга топширилди.

Финал баҳсларидаги энг йирик ҳисоб ўзбекистонлик Осиё чемпиони Санжар Раҳмонов ва камерунлик Серже Амбомо ўртасидаги жангда қайд этилди. Баҳсда рақибни 38:25 ҳисобида мағлуб этган Санжар ўз вазн тоифасида халқаро турнир ғолиби бўлди.

Икки вазн тоифасидаги финалда ўзбекистонлик чарм қўлқоп усталари ўзаро куч синашди. Икки карра жаҳон чемпиони Аббос Атоев бу йилги Осиё чемпионати ғолиби Шухрат Абдуллаевни 18:10 ҳисобида енган бўлса, Хуршид Норматов ўсмирлар Олимпиадаси ва жаҳон чемпионатида кумуш медалга сазовор бўлган Аҳмаджон Мамажоновдан 18:11 ҳисобида устун келди. Финалда рингга чиққан яна бир иқтидорли ёш боксчимиз Рустам Тўлаганов ҳам кумуш медал билан тақдирланди.

Терма жамоамизнинг яна икки вакили — Жасурбек Латипов ва Иззатулла Эргашев халқаро турнирнинг бронза медалига сазовор бўлди.

Энг кўп медаль жамғарган Ўзбекистон терма жамоаси умумҳисобда биринчи ўринни эгаллади.

УЛУҒБЕК БАҚОЕВ — «ОЛМОС» СОВРИНИ СОҲИБИ

Хабарингиз бор, Қозоғистоннинг Sports.kz сайти мавсум бошида «Олмос» лойиҳасини ташкил қилиб, ҳар ойда мамлакат чемпионати энг яхши футболчиларини аниқлаб келди.

Ойма-ой тўпланган очколар мавсум сўнгида жамғарилди ва маълум ҳулоса чиқаришга асос бўлди.

Яқунланган мавсумда Қозоғистоннинг энг яхши футболчиси деб Улуғбек Бақоев топилди. «Жетису»нинг собиқ ўйинчиси ҳисобида 115 очко тўпланди.

Ўзбек ҳужумчиси кетма-кет иккинчи марта, умумий ҳисобда эса учинчи марта Қозоғистоннинг энг яхши тўрари деб эълон қилинди.

Интернет материаллари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади

Бахтли

— Қизим, кирсақ майлими?
— Ҳа, келинг, Ассалому алайкум.
— «Оила ва жамият» газетасининг «Бахтли бўлинг» бўлимига келгандик.
— Адашмасам, сиз илгари ҳам бизга мурожаат қилгансиз. Тошкентлик Фулом ота бўласиз, шундайми?
— Ҳа, барака топинг, унутмабсиз. Маҳаллада оқсоқол бўлиб ишлайман. Биласиз, бу иш осон эмас: ҳамманинг дардини бўлишиб яшагга тўғри келади. Ўтган йили маҳалладошимиз 45 ёшли Мансуржонга бир бева аёлни сўраб келгандим. Сизларнинг беминнат хизматингиз туфайли Мансуржонни тошкентлик Ҳанифа исмли бефарзанд аёл билан таништиргандик. Ҳозир улар бахтли яшаяпти. Мансуржон мени ҳар кўрганда: «Савоб иш қилдингиз, оқсоқол», дея суюниб дуо қилади. Илоҳим, қўша қаришсин. Хайрли ишимни давом эттирай деб келдим яна. Бу киши маҳалладошимиз Каримжон бўлади, ёши 60 да. Турмуш ўртоғидан айрилганига 7 йил бўлди. Болаларини уйли-жоили қилгач, ёлғизланиб қолди. Ўзи халигача спорт билан шуғулланади. Курашчи. Унча-мунча спортчи йигитлар ҳам бунинг олдида ип эшолмайди. Ўғил-қизлари, келинлари кўнглига қарайди. Лекин аёл кишининг ўрни бошқа-да. Кеч тушгандан кейин ўғиллар ҳам болачақасининг ёнига кириб кетади. Дўстим эса ёлғизланиб қолиб, маҳалла чойхонасига чиқади. Чойхоначи ҳар доим мени кўрса: «Карим бувани ҳеч уйига киргиси келмайди. Зулҳумор холамдан айрилгач, анча чўкиб қолди», дейди. Кесанинг дардини кекса тушувар экан. Оғайниларимнинг қистови билан яна сизларга мурожаат қилгани келдим. Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойи бор 50-55 ёшлардаги ёлғиз аёл бўлса... Каримжон ҳаммамиздан кўп пенсия олади. Топгани етиб ортади. Фақат шу уй-жой масаласида муаммоси бор. Кичкинагина ҳовлида икки ўғил оиласи билан яшайди.

— Аввало, шундай хайрли ишга бош қўшганингиз учун сизга раҳмат. Имкони борича ёрдам беришга ҳаракат қиламиз. Мумкин бўлса, Карим амакига бир саволим бор

эди: сизга муносиб аёл топилса, бошқа жойда яшашингизга тўғри келади. Бу осон кечмайди. Шунга тайёرمىсиз?

— Э, қизим, ёлғизлик курсин. Инсонга яхши бир ҳамроҳ бўлса, қаерда яшашининг фарқи йўқ экан.

— Унда сизга албатта ёрдам берамиз.

Қиз боланинг «Тенги чиқса, текинга бер», дейишгани рост экан. Илгарилари бу мақолнинг мағзини чақмадим. Мана, бугун... Ҳа, ҳа, бугун мен қайсарлигим боис ҳам онамни, ҳам ўзимни азобга қўйдим. Тўғри, ҳеч нарсадан камчилигим йўқ, уйим-жойим етарли. Ҳарбий госпиталда ҳамшира бўлиб ишлайман. Маошим ҳам яхшигина. Аммо ёлғизлик менга азоб берапти. Ҳар куни соат беш бўлди дегунча, ҳамкасб аёллар ўз уйига ошиқади. Бири боласини боғчадан олишга шошилса, яна бири хўжайини келишига мазалироқ таом пишириш учун бозорга юғуради. Мен эса... ишхона эшигидан чиқиб, уйга қайтгим келмайди. Ахир, мени ҳеч ким қутмайди-да. Яна ўша газ плитасини ёқаман-у, иккитагина тухумни қовуриб еб, уйкуга ётаман. Дугоналарим ҳам боласи билан эмас, ёлғиз келинади. «Болаларингни олиб келинглар», десам, «Ким билан ўйнайди?» дейишади. Фарзандларим бўлишини, мен ҳам ҳар куни ким учундир уйга шошиб боришни жуда-жуда истаётман. Эҳ, ҳозирги ақлим илгари бўлганидими?.. Онам бечора неча-неча совчиларни ноумид қайтарганимда «Хали буларнинг уволи тутайди!», дерди. Айб ўзимда. Аввалига ўқийинни баҳона қилдим, кейин яхшироқ ишга жойлаштишни кўзладим. Дадам вафот этгач, рўзгор аравасини тортиш менинг зиммамга тушди. Сингилларим бирин-кетин тур-

мушга чиқиб кетишди. Ҳаммаси бахтли-саодатли ҳаёт кечиришади. Кеч бўлса-да, наҳаётини ўзгартиришга қарор қилдим. Ёшим 46 да. Имон-эътиқодли, касб-кори тайин, 50 ёшгача бўлган эркак билан оила қуришга аҳд қилдим.

ШАМСИЯ,
Тошкент шаҳри.

Санобар билан бир ташкилотда хизмат қиламиз. У жуда назокатли, тарбияли қиз. Гарчи мендан беш ёш кичик бўлса-да, ундан кўп нарса ўргандим. Санобар ҳаётга бошқача назар билан қарайди. Бошига қанчадан-қанча ташвиш тушган, аммо доим хушчақчақ, сამимий. Жамоамизда ҳамма уни ҳурмат қилади. Бироқ нима учун 42 ёшгача турмушга чиқмаганини ҳеч ким билмайди. Юрак ютиб сўрашга ботина олмаймиз. Бир куни менга дардини айтиб қолди. Ёшлиғида ревматизмга йўлиққан экан. Яқин бир дугонаси «Санобар турмушга чиқиши мумкин эмас», деб маҳалла-қўйга гап тарқатиб юборгани учун совчилар назаридан қолибди. Ота-онаси бор имкониятини ишга солиб, қизларини даволатишган. Аммо у турмушга чиқишдан бутунлай кўнглини узиб юборган. Яхшиямки, бахтимизга «Оила ва жамият» газетаси бор экан. Газета орқали дугонамни хотини вафот этган 50 ёшли Икром ака билан таништирдик. У киши икки қизини бир ўзи катта қилаётган экан. Дугонам билан бир-бирига жуда маъқул келди. Санобар бахтини топганига етти ой бўлди. У ҳаётидан мамнун. Сизларга мактуб ёзиб, дуои саломларимизни етказиб қўяй дедим. Дугонам каби кўнгли синик қизларнинг бағрини бутун айлаш йўлидаги саъй-ҳаракатларинг ҳеч қачон зое кетмасин.

САИДА,
Тошкент вилояти.

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Матолар турли хил (пахта, зигир, жун, ипак, кимёвий толалардан тўқилган) бўлгани сабабли ҳар бири маълум ҳароратда дазмолланади. Кимёвий толали матоларда дазмол қаттиқ қиздирилмаслиги, табиий ипак ва жун матоларда эса қаттиқ қиздирилиши керак. Пахта ва зигир толасидан тайёрланган матолар намлаб ёки сув пуркаб дазмолланади...

ДАЗМОЛЛАШДА ҲАРОРАТ МУҲИМ

Шу маънода кийимларни дазмоллаш учун таркибий қисмини билиш муҳим аҳамиятга эга. Шунда турли нохушликлар пайдо бўлмайди.

Пахтали кийимлар нам ҳолатда 220 даражагача дазмолланиши мумкин. Агар синтетика аралашган бўлса, ҳарорат пасайтирилади. Пахтадан тўқилган матолар намлаб (намли доқа, сув пуркагич ёрдамида ёки ювилгандан кейин яхши қурирмай) дазмолланганда силлиқ чиқади.

Зигир толали газламалар энг иссиқ даражада дазмолланади. Агар матога маълум миқдорда аралашган бўлса, шунга қараб, ҳарорат оширилади. Яна, яхшилаб намланиши зарур.

Жун матолар юқори ҳароратда дазмолланади. Намланган юпка оқ мато (сурп ёки икки қават доқа), бўз ёки сув пуркагичли дазмол ишлатилиб 160 даражада дазмоллангани маъқул. Жун матолар тез буришиб қолиши мумкин, шу сабабли дазмол тез юргизилади.

Ипак кийимларни нисбатан қуруқ ҳолатда дазмоллаш керак. Бунда намлаб бироз қуриши қутилади. Ипак матолар ҳароратини 160 даражага тушириш лозим. Агар хом ипакли газлама бўлса, 130 даражада дазмолланиши мумкин. Доғлар пайдо бўлмаслиги учун сув пуркаб намланмайди. Ипак матолар пахта ва жун зағламаларга қараганда камроқ намланади. Шойи матоларни қуришиб ёки намлигида орқа томондан

нидан ёки пахта толасидан тўқилган мато қўйиб дазмолланади. Ипак трикотаж кийимларга дазмол урмаган маъқул. Агар зарур бўлса, бу ҳам тескари томонидан ёки устига мато қўйиб, қаттиқ қизмаган дазмол билан дазмолланиши мумкин.

Вискоза кийимлар қуруқ ҳолатда 150 даражагача, намли ҳолатда эса 180 даражада дазмолланиши мумкин.

Полиамид, полиэстер, полиакрил матолар — табиий ва синтетик аралаш газламалар нам ҳолатда ва паст ҳароратда дазмолланади.

Астарлик матолар (сатин, чит ва шу кабилар) одатда яхши қуришиб дазмолланади, нам ҳолида дазмолланса, ярқирамайдиған бўлиб қолади.

Бахмал матолар ёстик устига қўйилиб ёки осиглиқ ҳолатда дазмолланади. Чойшав ва дастурхонлар дазмоллангандан сўнг бироз тахлаб қўйилади. Ўнг томондан, кашталиқ жойлари эса орқа томондан дазмолланади.

Крахмалланган матолар эса камроқ қиздирилган дазмол билан текисланади.

Зулҳумор КЕНЖАБОВЕВА тайёрлади.

Яхши, яъни бекаму кўст яшаш қийин бўлмай қолди, назаримда. Ўқисанг, ишласанг, меҳнат қилсанг имкониятлар эшиги очилаверади. Вақт ўтади, замонлар ўзгаради. Одамдан қоладигани эзгу иш, яхши ном. Инсоннинг қай тарзда ҳаёт кечирганини ўлчовчи асосий мезонларидан яна бири фарзандлар тарбияси билан боғлиқдир.

ҚАҲРИНГИЗ ТОШ, МЕҲРИНГИЗ СУВ БЎЛМАСИН

Онам кўпинча уч-тўрт ёш кичик бўлам — ҳолавачамни бизга ўрناк қилиб кўрсатар, баъзан улардек бўлишимизни истаб, қойиб қўярди. Ахир, почтам ва холамнинг ўз усули, қаттиққўллиги бор эди-да! Вақтида тур, вақтида овқатлан, вақтида ухла. Албатта, бундай тартиб, болани интизомга қақриб, ғайратли қилиб тарбиялайди. Лекин негидир фарзандлар улғайгани сари тартиблар бузилиб, ота-она ўғитлари аҳамиятини йўқотадигандек...

Баъзида зиёли оиланинг нотинчланаётганидан ҳайрон қоласан. Рисоладагидек улғайётган болалар ақл-хушини танигач, негидир бирданига худбинлашиб кетганига таажжубланасан. Онам синглисига ачинади ва «Айб фарзандларингда эмас, ўзларингда. Буларни к-

китага қўшмадинг, холангнинг ё бобонгнинг суҳбатини ол демаядинг», дея қойинади.

Қизиқ парадокс, ота-она ва фарзанд ўртасидаги тушунмовчиликка ўта қаттиққўллик сабабмикин ё? Унда умрини кўча-кўйда, тунги клубларда, бўлар-бўлмас машгулотлар билан ўтказётган йигит-қизларга нима дейиш мумкин?! Ахир,

Сабоқ

улар ота-онаси бағрида, ҳеч нарсага зорикмасдан, егани олдида, емагани ортида бўлиб улғайишди-ку! Яқинлари бор меҳрини бериб катта қилади. Лекин нега аҳвол бунақа? Балки, машхур адибимиз Асқад Мухтор «Меҳр — сув эмас», деб тўғри айтгандир. Мавжуд вазиятга шу жумла қисман жавоб бўлади.

Сиз онасиз-да, фарзандингизни хафа қилгиниз, уринтиргиниз, чарчатгиниз келмайди. Отасиз-да, болангизнинг руҳияти баян, довурак, ботир бўлишини хоҳлайсиз, ҳаммадан зўрлигини таъкидлайсиз, ўғил бола кўчада ҳақини айира билишини уқтирасиз. Бу яхши, албатта. Лекин фарзандингиз улғайганда, ёшингиз бир жойга борганида афсус қилиб қолмайсизми?

Меъридан ошган меҳр фарзанднинг эрка, инжик, тантиқ бўлиб улғайишига сабаб бўлиши мумкинлигини унутмайлик. Албатта, бунда боланинг ёши ҳам мўҳим. Айтмоқчимизки, меҳрингизни сувдек оқизманг. Фарзанд тарбияси борасида шундай усулни топингки, ўғил-қизларингиз ордидан раҳматлар эшитиб юринг. Бунинг учун меҳрингиз тош ҳам, сув ҳам бўлмасин.

Моҳигул ҚОСИМОВА

Савол-жавоб

Тахаллусдан фойдаланиш мумкин

Фуқаронинг исмига бўлган ҳуқуқи тўғрисида тушунча берсангиз, шoirнинг тахаллуси ҳам унинг исми ҳисобланадими?

Н.Дониёрова,
Яккабоғ тумани.

Ҳар бир шахснинг ижтимоий ҳаётда ва фуқаролик муомаласида индивидуаллашув воситаси унинг исми ҳисобланади. Исм ҳуқуқи фуқаронинг 1966 йилда қабул қилинган Фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пактга мувофиқ ажралмас ҳуқуқи сифатида тан олинади.

Фуқаролик Кодексининг 19-моддасига мувофиқ, агар қонунда ёки миллий одатдан бошқача тартиб келиб чиқмаса, фуқаро ўз фамилияси ва номидан, шунингдек, отасининг исми билан ҳуқуқ ва бурчларга эга бўлади ҳамда уларни амалга оширади. Қонунда назарда тутилган ҳолларда ва тартибда фуқаро тахаллусдан (тўқилган исмдан) фойдаланиши мумкин. Фуқаро қонунда белгиланган тартибда ўз исмини ўзгартиришга ҳақли. Бу ўзгартириш аввалги исм билан олган ҳуқуқ ва бурчларини бекор қилиш ёки ўзгартириш учун асос бўлмайди.

Саволга Қосон туман ФХДБ бўлими мудир
Жамила ҒАЙБУЛЛАЕВА жавоб берди.

Ҳадянинг ҳам шартлари бор

Мен ўзимга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган уй-жойни онамга ҳадя қилиб беришим учун қандай ҳужжатлар талаб қилинади?

Ш.Шарипов,
Қува шаҳри.

Бунинг учун, аввало, шу уй-жойнинг ўзингизга мулк ҳуқуқи асосида тегишли эканини тасдиқловчи ҳужжат, «Ергеодеза-дастр» давлат қўмитаси ҳудудий бўлимининг ва бу ерда доимий рўйхатда турувчи шахслар ҳақида ўзини-ўзи бошқариш органи ёки хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатининг маълумотномалари ёки уй дафтаридан кўчирма, шунингдек, доимий рўйхатга олинган кишиларнинг розилиги, агар ҳадя этилаётган мулк эр-хотиннинг биргаликдаги мулки бўлса турмуш ўртоғингизнинг розилиги, уй-жойнинг коммунал ва бошқа

хизмат тўловлари бўйича қарздорлиги йўқлигини тасдиқловчи ҳужжатлар талаб этилади.

Агар онангиз касал бўлса ёки саводи йўқлиги туфайли шартномани шахсан ўзи имзола олмаса, унинг илтимосига кўра, бошқа фуқаро томонидан имзолалиши ҳам мумкин. Бундай ҳолларда ўша шахснинг имзоси нотариус томонидан гувоҳлантирилади. Шартнома кўчирма бунинг сабаблари кўрсатиб ўтилади.

Саволга Фарғона вилояти
Қува тумани 1-сонли ДНИ
нотариуси Г. ЖҲРАЕВА
жавоб берди.

Ҳаёт манзаралари

МЕРОС

Унга сўз берилди — бирам сайраб кетдики, асти қўяверинг. Лаби лабига тегмай гапирди. Боламдан бошлаб, бўтамга ўтди. Ботган ҳам қолмади, қотган ҳам. Охири гаплари насиҳатга айланди: «Бизлар шундай ишлаганмиз, биз бундай яшганмиз, сиз ҳам шундай ишланг, сиз ҳам шундай яшанг...»

Унинг сўзларини тинглаётганлардан бирининг энсаси қотди. Бошқаси мийиғида қулди.

— Бу кишим насиҳатгўй бўлиб қолибдиларми? — деди бир аёл иккинчисига. — Олтишдан ўтгандан кейин ақл кирибди-да.

— Йўқ, ҳалиям ўзгармабди, — деди иккинчи аёл. — Йўқса, гапиришдан аввал ҳеч бўлмаса даврада кимлар ўтирганига эътибор берарди. Ўзига ярашмаган сўзларни айтишга уяларди.

— Бундайларда уят нима қилсин? — деб баҳсга қўшилди учинчи аёл. — Мен у ишлайдиган идорага ишга кирмоқчи бўлганимда поччангиз рухсат бермаган. Роса алам қилганид.

Ғийбат ғийбатга қўшилди. Давра кенгайиб кетди. Залнинг бу четидан бошланган гап бир зумдаёқ нариги четига етиб борди.

— Онасини кўриб, қизини ол, деб бежизга айтишмаган.

— Яхшигина набираси бор экан, — деди бошқа биров. — Бувисини истиҳола қилиб ҳеч ким сўрамай турибди...

Хотинларнинг бири қўйиб, бири гапирди. Зал галафур бўлиб кетди. Аёл кўрдик, уни тинглашмаяпти. Зарда билан жойига ўтирди.

Ҳа-я... Инсоннинг босган қадамидан из қолади. Бу изга тавқи лаънат илашса борми, йиллар ҳам ўчириб ташлолмайди.

Энг ёмони, тавқи лаънатнинг болаларига ва ҳатто... набираларига ҳам мерос бўлиб қолиши экан...

САВЛАТ

Унинг фақат савлати бор. Пешонасини чертиб кўрсангиз, «бўм... бўш...» деган овоз эшитилади. Давр ўзгариб, унга сон тегиб қолди. Саллона-мастона қилиб юргани юрган. Қўлини орқасига қилиб бир у ёққа боради, бир бу ёққа. Ўзига улфат топиб олса, қилаётган иши ҳам эсидан чиқиб кетади. Майда-майда отиб ўтираверади. Қуруқ савлатнинг ичида қуруқ ваҳима қамалиб тураверади.

Охир-оқибат, ўзининггина эмас, ишлаган жойининг ҳам обрўсига пўтур етказди...

Лола ЎРОҚОВА

ҚОРБОБО ТУРИЗМИ

Ҳар йили Европанинг минглаб аҳолиси Қорбобонинг шахсан ўздан совға олиш истагида унинг она юрти — Лапландияга ошиқадилар. Унинг номига қеладиған мактублар сони миллиондан ошиб кетади. Ана шу қизиқишлар эвазига Финляндиядаги Санта хиёбони сайёҳчилар билан тўлиб-тошади ва мамлакат мўмайгина, ўзига хос туризм даромадини қўлга киритади. Кейинги пайтларда бу хиёбон илгаригидек даромад келтирмай қўйганди. 2003 йил сўнгида Америка маъмурияти Қорбобого ёрдам бериш мақсадида Хитойга 60 дан ортиқ Санта-Клаус «десант»ларини туширишни бошлаганди. Бундан кўзланган мақсад, Хитойнинг қўп сонли аҳолисини Рождество байрамига ўргатиш ва шу орқали Лапландияга қеладиған туристлар сонини кўпайтириш эди.

Маълумки, Хитойга Янги йил бошқа давлатларга қараганда кеч, яъни феврал ойида кириб қелади. Америка маъмурияти лойиҳаси таъсирида Хитойнинг қўпчилик аҳолиси Янги йилни ҳамма давлатлар қатори кутадиған бўлишган. Эндиликда хитойлик болакайлар ўз уйларида олдингидек, меҳрибон Цзао Шен руҳини эмас, балки Санта Клаус совғаларини кутишга одатланишган.

АНТИҚА ТАШРИФЛАР

2010 йили Вашингтонга Қорбобо Потомак дарёси узра сув чангисида учиб келганди.

Германиянинг Шторков шаҳрида Қорбобони баланд, улкан чанада кўришингиз мумкин. Бу чана турли ранггаги уч мингта митти чироқча билан безатилган. Яқинроқ бориб қарсангиз, велосипедни эслатади. Чунки чана велосипед механизмида, гилдираклар ёрдамида ҳаракатланади.

Франциянинг Карсассоне шаҳрида бир неча йил олдин Қорбобо ажойиб мотоциклда сайр қилиб юрадди.

Шарқий Германия шаҳарларидан бирида яшовчи 70 ёшли Альберт Нимейер 15 йилдирки, Янги йил арафасида Қорбобо қиёфасига қиради. Фақат у саёҳатини чанада эмас, ўзининг эски «Трабант» автомобилида амалга оширади.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган кўлемлар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Фаррух ЖАББОРОВ
Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ
Мусахҳиҳлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга
олинган. Буюртма Г — 128. Формати А-3, ҳажми
2 табоқ. Адади — 10030. Баҳоси келишилган
нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20
Котибият: 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 3 4 5